

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
isikuandmete kaitse asjas nr. 2.1-3/19/3128

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni peadirektor Pille Lehis
Otsuse tegemise aeg ja koht	06.09.2019 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	28.08.2019
Vaidlustatav haldusakt või toiming	Andmekaitse Inspektsiooni 23.08.2019 menetluse algatamata jätmise otsus nr 2.1-1/19/2753
Vaide esitaja	Eraisik e-posti aadress: xxxx@xxxxxxxxxxx.net

RESOLUTSIOON:
Haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 2 alusel otsustan:

Vaie rahuldada ja võtta vaide esitaja 23.07.2019 kaebus menetlusse ning alustada järelevalvemenetlust

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Vaide esitaja saab käesoleva otsuse vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse halduskohtusse.

FAKTILISED ASJAOLUD:

- 23.07.2019 esitas vaide esitaja Andmekaitse Inspektsioonile kaebuse, mille kohaselt on Xxxxx Xxxxxx avalikustanud oma blogis veebisaidil <https://xxxxxxxxxxx.blogspot.com/xxxx/xx/xxxxxxxx-xxxxxx-xxxxxx.html?m=1> pildi kaebaja pojast. Kaebaja palus inspektsioonil välja selgitada, kust see pilt pärineb ning kohustada avalikustajat tema poja pildi viivitamatult kustutama.
- 23.08.2019 jättis Andmekaitse Inspektsioon kirjaga nr 2.1-1-/19/2753 menetluse algatamata järgmise põhjendusega:
Esitasite isikuandmete kaitse seaduse alusel Andmekaitse Inspektsioonile kaebuse Xxxxx Xxxxxx peale seoses Teie lapse foto avalikustamisega temale kuuluvas blogis. Kaebuses taotlete foto kustutamist ning inspektsiooni poolt informatsiooni hankimist, kust kõnesolev foto blogisse sattus.

Andmekaitse Inspektsioon selgitab, et üldjuhul on internetikeskkonnas lapse pildi avaldamiseks vajalik seadusliku esindaja ehk vanema nõusolek, kuid välistatud ei ole olukord, kus avaldatakse foto, kus laps ei ole foto avaldaja arvates tuvastatav, kuid

lapsevanem või muu isik on suuteline last tuvastama näiteks viimase riietuse, soengu või muu tunnuse alusel. Inspektsioon, tutvudes Teie poolt kaebuses lisatud lingilt leitava fotoga leiab, et laps ei ole pildilt üheselt kõrvalisele isikule tuvastatav (pildi kehv kvaliteedi ning lapse asendi tõttu fotol). Lisaks tuleb arvesse võtta, et tekstis ei viidata (nimeliselt) Teie lapsele ning ei seostata ka fotot ülejäänud tekstiga, mistõttu ei saa mitte kuidagi seostada fotol olevat last kindla isikuga.

Samuti märgib inspektsioon, et Teie kaebusest ei tulene, et Te oleksite ise enda õiguste kaitseks midagi ette võtnud, arvestades, et Teile on teada andmete avalikustaja isik. Teil on õigus nõuda avalikustajalt oma (või käesoleval hetkel enda lapsega seotud) andmete avalikustamise lõpetamist). Sellest tulenevalt soovitame esmalt pöörduda foto avaldanud isiku poole ning nõuda foto eemaldamist.

Lähtuvalt ülaltoodust Andmekaitse Inspektsioon ei alusta järelevaevemenetlust.

VAIDE ESITAJA NÕUE ja SELETUS:

28.08.2019 edastatud vaidega vaide esitaja ei nõustu Andmekaitse Inspektsiooni 23.08.2019 menetluse algatamata jätmise otsusega ja leiab, et Andmekaitse Inspektsioon kaitseb kurjategijaid, kes postitavad süütute laste pilte. Oma vaites märgib vaide esitaja, et on lisanud vaidele ka politsei vastuse, millest nähtuvalt on vaide esitaja pildi eemaldamiseks pöördunud ka politsei poole ning politsei on võtnud pildi avaldajaga ühendust, kuid vaatamata sellele ei ole pilti eemaldatud (vaides märgitud politsei kirja ei ole siiski vaidele lisatud).

Vaide esitaja leiab, et on omalt poolt teinud kõik võimaliku andmete (lapse pildi) eemaldamiseks. Vaidele oli lisatud ka kaks e-kirja, millest nähtuvalt on kirja saatjad küsinud, kas blogis on avalikustatud vaide esitaja poja pilt. Vaide esitaja palub Andmekaitse Inspektsioonil võtta lapse pildi avalikustaja suhtes meetmeid pildi eemaldamiseks avalikustaja blogist.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Euroopa Liidu isikuandmete kaitse üldmääruse (üldmäärus) artikkel 4 lg 1 sätestab, et isikuandmed on igasugune teave tuvastatud või tuvastatava füüsilise isiku kohta. Tuvastatav füüsiline isik on isik, keda saab otseselt või kaudselt tuvastada eelkõige selliste identifitseerimistunnuste põhjal nagu nimi, isikukood, asukohateave või selle füüsilise isiku ühe või mitme füüsilise, füsioloogilise, geneetilise, vaimse, majandusliku, kultuurilise või sotsiaalse tunnuse põhjal. Kui isik ei ole pildil otseselt või kaudselt tuvastatav, siis ei ole tegemist isikuandmetega üldmääruse mõistes.

Üldmääruse artikkel 17 lg 1 punkt d annab isikule endale õiguse nõuda isikuandmete kustutamist, kui isikuandmeid on töödeldud seadusliku aluseta. Ehk siis antud juhul oli vaide esitajal endal oma alaealise lapse esindajana võimalus pöörduda pildi avalikustaja poole. Edastatud kaebusest ega vaidest ei nähtu, et vaide esitaja oleks seda teinud. Üldmääruse artikli 77 kohaselt on inimesel õigus pöörduda ka kaebusega Andmekaitse Inspektsiooni, kui ta leiab, et teda puudutavate isikuandmete töötlemine rikub isikuandmete töötlemise nõudeid (alaealise lapse eest saab esitada kaebuse tema seaduslik esindaja). See ei tähenda aga seda, et Andmekaitse Inspektsiooni kaudu saab ära lahendada kõik sellised juhtumid.

Andmekaitse Inspektsioon selgitab, et tulenevalt 01.07.2014 a jõustunud korrekaitseaduse § 4 lg-st 2 on eraõiguse normide järgimine ja isiku subjektiivsete õiguste ning õigushüvede kaitstud avaliku korra osa niivõrd, kui võrd kohtulikkude õiguskaitset ei ole võimalik õigel ajal

saada ja ilma korrakaitseorgani sekkumiseta ei ole õiguse realiseerimine võimalik või on oluliselt raskendatud ning kui ohu tõrjumine on avalikes huvides. Seaduse seletuskirja kohaselt võib haldusorgan asuda riikliku järelevalve käigus eraõiguslike isikute vahelisi suhteid lahendama ainult järgmistel tingimustel:

- 1) inimesel ei ole kohtulikku õiguskaitset võimalik õigel ajal saada,
- 2) ja ilma korrakaitseorgani sekkumiseta ei ole õiguse realiseerimine võimalik või on oluliselt raskendatud,
- 3) ning kui ohu tõrjumine on avalikes huvides.

Korrakaitseseaduse eelnõu seletuskirjas on selle paragrahvi kohta selgitatud, et inimeste õiguste kaitsmine on eelkõige kohtuvõimu funktsioon. Kui täitevvõim korrakaitseorganite (milleks on ka Andmekaitse Inspeksioon) näol hakkaks lahendama eraisikute õigusi ja vabadusi puudutavaid küsimusi, konkureerides kohtuvõimuga, tooks see kaasa võimude lahususe põhimõtte rikkumise, tekiks õiguskindlusetus ja omavolioht. Seega, kui isikul on võimalik ise oma õigusi kaitsta (avalikustaja on teada), kas pöördudes avalikustaja poole või kohtusse, ei ole üldjuhul järelevalveorgani sekkumine põhjendatud.

Kuna 23.07.2019 esitatud kaebusest ei nähtunud, et vaide esitaja oleks pöördunud pildi avalikustaja või kohtu poole ning menetleja hinnangul ei olnud pildil olev laps kolmandatele isikutele tuvastatav, siis jättis inspeksioon menetluse algatamata.

28.08.2019 vaites on vaide esitaja teatanud, et on pöördunud samas küsimuses ka politsei poole ning politsei vastus on lisatud vaidele (mida inspeksioonile siiski edastatud ei ole). Lisaks on vaide esitaja edastanud kaks meili tõendamaks, et laps on fotolt tuvastatav. Kuna vaidlusalune pilt on avalikustatud üle aasta tagasi, siis on üsna kummaline, et vaide esitaja tuttavad on leidnud vaidlusaluse pildi ja edastanud vaide esitajale meilid vahetult enne vaide esitamist.

Kuigi antud juhul ei ole täidetud korrakaitse seaduse § 4 lg-s 2 toodud tingimused, mis nõuaksid järelevalveorgani sekkumist, kuid kuna tegemist on alaealise lapse pildiga, kes ei ole kuidagi seotud blogis kajastatud teemaga ning kes ise ei saa oma õigusi kaitsta, siis otsustab Andmekaitse Inspeksioon vaide esitaja 28.08.2019 vaide rahuldada ja võtta 23.07.2019 esitatud kaebuse menetlusse.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Pille Lehis
peadirektor